Ar pascha wisuscheehliga augsta Keisara weehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

37. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no plkst. 8 fahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschudrukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

№ 29. Sestdeen, 18. julijâ. 1892.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas. Bez tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Zehsis: B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; Walkâ: M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; Walmeerâ: E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; Nujenê: J. Allsne kga grahm. pahrdotawâ; Laudonâ: pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; Jaunjelgawâ: A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; Jelgawâ: Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; Wanskâ: Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; Kuldigâ: Besthorn kga grahm. pahrdotawâ; Talsôs: H. Low kga grahm. pahrdotawâ un bibliotekâ. Tad wehl „Mahjas Weesi“ war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Wisaugstakais Ukass Waldoscham Senatam par jauneem pilsehtu likumeem.

Uz Muhsu Deewa meerâ dusoschâ Tehwa pawehli 1870. g. 16. junijâ izlaistee pilsehtu likumi sawâ 20 gadu pastahweschanas laikâ atmesuschi leelu labumu. Pilsehtu labklahjiba eewehrojami zehlusês un pilsehtu dsihwe daudzejadâ sinâ tapuse labaka. Bet tomêr blakus scheem labeem panahkumeem pilsehtu eestahschu rihzibâ un darbibâ parahdijuschàs ari nepilnibas, kuras wajadseja pahrlabot. Tadêk, un lai pilsehtu pahrwaldes darbiba saskanetu ar noteikumeem, kahdus Mehs preeksch ne ilga laika izsludinajam par semsiu eestahschu darbibu, Mehs eekschleetu ministrim pawehlejam, lai luhkotu zauri pilsehtu likumus no 1870. g.

Jaunee pilsehtu likumi, kas sastahditi Muhsu usdewumâ, tagad pahrbauditi no walstspadomes un no Mums apstiprinati. Nododami tos Waldoscham Senatam, Mehs pawehlam:

1) Schos pilsehtu likumus pehz sinamas kahrtas eewest wisâs Muhsu walsts pilsehtâs, izņemot pilsehtas Polijâ, Turkestanas apgabalâ un tahs Kaukasijas pilsehtas, kurâs naw eewesti pilsehtu likumi no 16. junija 1870. g.;

2) Laiku, kad kurâ pilsehtâ jaunee pilsehtu likumi eewedami, atstât eekschleetu ministra noteikschanai, bet tanis weetâs, kur pahrwaldibu padota kara ministrim — pehdejà noteikschanai.

Waldoschais Senats nekawesees spert solus, lai augschejee noteikumi taptu izpildîti.

Uz originala Wina Keisariskâ Majestate Pats ar Sawu roku parakstijis:

Aleksanders.

Bernstorfâ, Danijâ, 11. junijâ 1892. g.

Pamahziba kà issargatees no saslimschanas ar koleras sehrgu.

(Iz „Waldibas Wêstnesha“ Nr. 142, no 2. julija 1892. g., kas nodrukats ari „Widz. Gub. Aw.“ Nr. 69 no 6. jul. sch. g.)

(Beigas.)

5) Zik tik eespehjams, jatur tihra meesa, apgèrbs, gulas weeta un dsihwoklis; meesu tihru usturot war leetot waj nu wannas jeb eet pirtî; peldetees juhrâ jeb upê war tikai tahdas personas, kas ar to apraduschas, pee kam jaeewehro wispahri jau pasihstamee aissargaschanàs noteikumi un proti: newajaga masgatees par daudz aukstâ uhdenî un pa daudz agri rihtâ, nedz wehlu wakarâ, peldet newajaga eet tukschâ duhschâ, nedz ari tad, kad wehders pahrpildits jeb tuhlit pehz ehschanas. Tapat jasargajas peldet seklôs, netihrôs dihkôs un upitês, kurâs eetek netirs uhdens.

Meesas un gultas weschu wajaga beeschaki mainit un uz to raudsitees, ka masgajot wescha top nopluzinata wahroschâ uhdenî. Gaischâs un siltâs deenâs wajaga atwèrt durwis un logus, lai dsihwokli izwehdinatos un isschuhtu, turpretim mitram un aukstam laikam pastahwot wajaga kurinat krahsnis un pehz tam neaistaisit zeeti. Wisi kwehpinaschanas pulweri, kwehpinaschanas swezites, kwehpischanas papiri ir gluschi nederigi gaisa tihrischanai. Dsihwoklôs newajaga turet netihrus nakts traukus, netihru weschu, mehslus, atkritumus, puteklus u. t. t., pee kam uz to jaraugas, ka schahdus netihrumus neislej jeb neismet taisni uz eelam jeb sehtâs, it sewischki jasargajas to darit aku jeb upischu tuwumâ; tapat tos ari newajag eebèrt atejas weetâs, bet sewischki preeksch tam eetaisitâs mehslu bedrês.

6) Katrs koleras slimneeks war buht par zehloni, ka sehrgas dihglischi tahlak ziteem peelip, kadêk, ja eespehjams, ir wisderigaki, kad slimneeku tuhlit nosuhta uz slimnizu, nekà winu mahjâ ahrstê. Katrâ sinâ personam, kuras nemèdz ar slimneekeem apeetees, newajaga ar teem nahkt satiksmê, ja sewischka wajadsiba uz to nespeesch; tahdàm personam newajaga apmeklet namus, kurôs atrodas koleras slimneeki, ja uz to winus nespeesch peenahkums jeb ja paschi newehlas, slimneekam eet palidset. Tapat newajaga apmeklet leelas sapulzes, kur daudz zilweki sanàk.

Telpâs, kur atrodas koleras slimneeki, ne par ko newajaga neko nedz ehst, nedz dsert.

Koleras slimneeku iskahrnizinams, kà ari wisas leetas, kas no scheem netihrumeem apsmuletas, wajaga nekawejotees desinfizet, pee kam jaisleeto sekoschee lidsekli: 1) jasamaisa tik ko dsehsti kalki ar uhdeni tahdâ samehrâ, ka uz 2 mahrzinam kalku peelej klaht spaini uhdens, ar scho maisijumu ir loti derigi desinfizet atejas weetas un tahdas telpas, kurâs atraduschees koleras slimneeki. 2) Jaistausê weena dala klorkalku, 1 mahrz. uz weenu spaini uhdens. 3) Tihras karbola skahbes kausejums, 5 solotniki uz 1 pudeli uhdens, jeb weena mahrzina uz weenu spaini uhdens.

Drehbes un wescha, kas aptraipiti ar koleras slimneeku netihrumeem, jasadedsina jeb jaiswahra uhdenî, kuram klaht peelikts masums soda jeb potaschas, un prot, jawahra pusstundu ilgi, jeb jaeeleek uz 24 stundam klorkalku jeb karbola skahbes kausejumâ, kà nu kurâ katrâ usrahditâ atgadijumâ israhdas par derigaku. Pehz tam tikai drehbes jeb weschu war masgat.

Koleras slimneeku netihrumi tuhlit jasakràj kahdâ trauka, kurâ eepreeksch eeleets kahds no augschâ mineteem desinfekzijas lidsekleem (wislabaki atschkaideti kalki jeb karbola skahbe) un netihrumeem japaleek schinî schkidrumâ ne masak par 3 stundam, pehz kam netihrumus droschi war eeleet atejamâ weetâ jeb klosetâ. Trauks, kurâ netihrumi atradàs, ir pehz tam wehl reis jaisskalo ar kahdu no augschâ mineteem desinfekzijas lidsekleem. Ir zeeti aisleegts, kaut kur isleet koleras slimneeka netihrumus, kas eepreeksch naw desinfizeti.

Grihda un zitas leetas, kas notraipitas ar koleras slimneeka netihrumeem, wispirms janoflauka sausi ar kahdu lupatu, kas tuhlit jasadedsina jeb jaeemet kahdâ desinfekzijas lidseklâ atschkaidijumâ un pehz tam nupat noflauzita grihda un zitas leetas kreetni janoskalo karbola jeb klorkalku atschkaidijumâ.

Wisas leetas, kas peeduhruschàs pee kahda koleras slimneeka, bet kuras newareja sadedsinat, jeb wahroschâ uhdenî wahrit jeb eemehrzet kahdâ desinfekzijas schkidrumâ, ir jaeesees drehbê, kura samehrzeta kahdâ desinfekzijas schkidrumâ, un tad jasuhta uz desinfekzijas eestahdem, kur schahdas leetas desinfizê ar werdoschu twaiku. Bet ja tas naw eespehjams isdarit, tad schahdas leetas nedrikst leetot wismasakais 6 deenas ilgi un tahs jaiswehdina sausâ weetâ, ja eespehjams, saulê. Telpa, kurâ atradàs koleras slimneeks, ir pehz tam jadesinfizê, ko dara zaur to, ka seenas un greestus no jauna balsina, grihdu, durwis, logus un wisu zitu kreetni nomasgà desinfekzijas schkidrumâ. Schnhdâs telpâs newajaga wismasakais 6 deenas ilgi usturetees, pa kuru laiku tahs jawehdina un jasausina, pee kam peepalidz, ja krahsni kurina.

Personam, kuras peeduhruschàs pee koleras slimneekeem, jeb pee winu weschas un winu gultam, wajaga rokas ruhpigi nomasgat ar seepem un pehz tam karbola atschkaidijumâ.

Ir deesgan zeeti japeekodina, lai neaisteek baribas ar nemasgatàm rokam.

Tahdu, kas nomiris koleras sehrgâ, newajaga masgat. Winam jaapgèrb tahdas drehbes, kas samehrzetas kahdâ desinfekzijas schkidrumâ un pehz eespehjas drihsi jaeeleek sahrkâ, kas gaisu nelaisch klaht un tad sahrks ahtri ween jawed iz mahjas projam, pee kam katrâ sinâ jasargajas izrihkot leelas behres ar daudz pawadoneem, mironu deewkalposchanas un behru dsihras.

Drehbes, weschu un gultas, kas peederejuse kahdam koleras slimneekam, nedrikst nedz pahrdot, nedz uz zitu weetu west, pirms schahs leetas naw peeteekoschi desinfizetas, tà ka wairs naw jabaidas, ka sehrga peelips. Tas pats sihmejas ari uz koleras slimneeku weschas masgaschanu.

Eewehrojot to, ka nabaga kautineem nelabôs dsihwes apstakliôs koleras sehrga wisahtraki peelip, kas tad ari netaupa pahrejàs, pahrtikuschakajàs kanschu kahrtas, tad buhtu gan wehlejams, ka pehdejee, t. i. pahrtikuschakajee, tiklab aiz zilweku mihlestibas, kà ari eewehrodami paschi sawu apsardsibu, nahktu pirmajeem paligâ. Scho palidsibu koleras laikâ wislabaki pasneedz zaur to, ka eerihko brihwgaldus jeb eetaisa lehtas ehdeenu eestahdes, kur nabaga kautini katru deenu top apgahdati ar labu baribu, kad atwer tehjas namus un nakts patwersmes, apgahdajot truhzigos kaudis ar drehbem, weschu, malku, desinfekzijas lidsekleem un sahlem. Ehdeenu eestahdes un nakts patwersmes katrâ sinâ jaeerihko tà, ka tahs netop par lipigu slimibu parekleem, prot, tahs wajaga uz to wisruhpigako turet tihras un ehrtas un atejas weetas kreetni desinfizet. No loti leela swara ir, ja ruhpejas par to, ka lehti war dabut masgatees.

Pa koleras laiku, tiklidz mana sasirgumu, it sewischki ja eerodas zaureja jeb ahrkahrtejas slahpes, nekawejotees jameklê palidsiba pee ahrsta.

Ir nepareizi, kà daschi domà, ka koleras sehrga lihdz ar wisàm bihstamàm sihmem weselam zilwekam usbruhkot peepeschi. Ir pawisam otradi, koleras slimibu atgadijumôs pa wisleelakai daļai eerodas saslimschanas sihmes 1 lihdz 2 deenas eepreeksch, daschreiz wehl pat agraki. Sihmes schahdas: zilweks juhtas wispahrigi newesels, winam ir uhdenaini-glotaina zaureja ar schnaudsejeem un sahpem wehderâ, jeb ari bez sahpem, ehstgriba suhd, nelabgi ap sirdi un daschreiz kahjas weegli sawelkas krampjôs, it sewischki ikrôs. Zaureja ir galwenakais koleras

Daschadi raksti.

Stahdu augliba un ahtra wairoschanàs.

Newar deesgan izbrihnitees par to, zik daudz un daschadi ir stahdi, kureem daba ik gadus muhsu semes mahmuku aptèrpj. Masâ aprinkî, kuru muhsu azis uz reizi spehj pahrskatit, kahda tur stahdu daschadiba, kahds krahsu koschums, kahda neisprotama spehka un neizdibinajamas gudribas pilniba! Ne masak jabrihnas par to, zik ahtri daba apsèj katru tukschu weetu uz klajeem laukeem, atstahteem zeleem, kailàm klintim, muhreem un jumteem, kur tikai ir uskrituse sausina augligas semes, un apdehsti ar sahli un kruhmineem. To mehs beeschi redzam un neewehrojam, kas ir tadêk, ka mehs jau no behrnibas to tik beeschi redzam. Wisleelakâ gudriba parahdas leetu weenkahrschâ un dabigâ eetaisê un tomêr neatsihstam, tadêk ka wiss schis ir tik weenkàrschs un dabigs.

Stahdu wairakumam ir brihnischkiga pawairoschanas spehja, ko gan katram semkopim wajaga buht pamanijuscham. Tukkstosch sehklas graudinu no weena weeniga stahda, kamèr winsch pastàw, ir gan jau daudz sazits, jo ne katrs to nes, bet tomêr tas nebût naw ari wehl wis par daudz sazits. Ir jau weenam weenigam tabaka stahdam izskaitijuschi 40,000 sehklinu, kuras winsch weenâ gadâ nogatawinajis. Par osolu rehkina wispahrigi, ka winsch spehj dsihwot 500 gadus, lai gan atgadas ari, ka schis koku karalis pahrsneedz pat 1000 gadus. Teiksim, ka osols schajôs 500 gadôs nes weenigi tikai 50 reiz augļus un katru reizi sawôs tahli izplehtuschôs sarôs un sarinôs tikai 500 sihlu, tad winsch tatschu gahdà par 25,000 sehklam, no kuràm katrai ir eespehja, atkal tapt tahds pat koks. Peenemsim, ka tas noteek un ka atkal tas tapat noteek pee katra no jaunajeem kokeem, tad schis weens weenigais osols buhtu otrâ paaudzê pawairojees jau par 625 miljonu koku leelu meschu!

Bet zik daudz weens miljons jeb 1000 reiz 1000 ir, to domajas gan sinot, un tatschu ne katrs to ihsti sin. Jo ja juhs weselu gadu ilgi no 1. janwara lihdz 31. dezembrim ik deenas uswelzeet uz leelas seenas 1000 strihpu, tad jums gada galâ naw wis wehl miljons, bet tikai 365,000 strihpu, un otru gadu ari ne miljons, bet 730,000 strihpu un tikai wehl trescho gadu juhs buhseet galâ. Bet muhsu osolam buhtu 625 tahdu miljonu! Un tà tas noteekas pee katras augļigas stahdu schkiras, ja, pee daschàm wehl daudz ihsakâ laikâ, nemaz neatteezotees uz deesgan leelo pawairoschanos zaur saknu atwasem, sarineem u. z.

Apbrihnojuscheem leelisko pawairoschanàs spehku stahdu walstî, mums nebûs wairs jabrihnas par wisado stahdu schkiru leelo bagatibu. Kaut gan daudz 1000 sehklas graudu un graudinu ik gadus teek istehrets no zilwekeem un kustoneem, daudz 1000 izniekst semê jeb usdihgstot aiseet bojâ zaur nelabgu laiku un ziteem kawekleem, tad tatschu gadu no gada atleekas saws neispostams pahrpalikums. Wisas plaschàs semites wirsû nekur netrùkst stahdu sehklu, bet truhkst turpretim gan — weetas un telpas.

Bet ja katrs gataws sehklas grauds, kas atschkiras no sawa mahtes stahda, nokristu pee wina blakus semê un paliktu turpat gulot, tad wini wisi guletu weenkopus, neweens newaretu lahgi izdotees, un kur agrak nekahda stahda nebij, tur neweens nekad ari nenonahktu. To daba ir eepreeksch mums apdomajuse un yaw gaidijuse uz muhsu padomu. Jo daschi sehklas graudi, kad wini ir nogatawojuschees, izklist zaur kahdu slepenu spehku tahli uz wisàm pusem; wini ir pa leelakai daļai masi un weegli un teek zaur katru gaisa kustibu tahlak nesti. Daschi no wineem ir apbrunoti smalkàm spalwinam, peem. peenes, behrni papreezajotees izpùsch winas gaisâ un padara tà, nesinadami, dabai ari kahdu labuminu. Ziti sehklas graudi ir apnemti no wisàm pusem itin kà plateem, mihksteem spahrneem, ko war redzet pee skuju kokeem. Kad aukas puhsch, tad weesuli, kuri wasarâ eet papreekschu pehrkona negaisam, wisu usslauka no semes un sazel gaisâ, tad ir dabas mahnulinas sehschanas laiks, kur wina mums dara jo daudz laba, kamèr mehs baiļojamees, waj suhdzamees un dusmojamees par winu, tad aiskustinatâ gaisâ pulku pulkeem neredzami dihglischi peld un lido un nokrit schur un tur semê un sekojoschee putekli apsedz winus. Drihz leetus nahk un apslazina jauno sehju, zaur ko winas usdihgschana teek paweizinata.

Tahlak daschi sehklas graudi ir preeksch wehja par leeleem un smageem, bet wini ir apali un glumi, welas paschi uz preekschu un teek zaur katru weeglu gruhdeenu no zilwekeem waj kustoneem tahlak pastumti. Ziteem ir atloziti asmini jeb kahsischi, wini eekeras kustonu ahdâ waj zilweku drehbês, teek prom aisnesti un zitâ weetâ atkal nokratiti waj nolasiti un issehti un kas to dara, tas to nesin, jeb par to nedomà. Daudzas sehklas iseet nesagremotas un nesabojatas zaur kungi un sarnam kustoneem, kureem der par baribu, un teek noliktas atkal zitâ weetâ. Tà mehs bez schaubas esam eemantojuschi zaur gahju putneem no sweschàm semem daschu labu stahdu, kursch tagad pee mums ir eeaudzees un ir mums warbût daschâ sinâ labs un leetderigs. Tà uz augsteem muhreem un torneem usdigst kesberu koki, lai gan tur, sinams, neweens zilweks naw sehklas usnesis. Wehl zitas eekrit no karajoschamees sareem uhdenî, jeb teek eerautas zaur wehju un pluhdeem upês un tahlak dsihtas, kamèr zitâs weetâs jauni pluhdi winus atkal noleek semê. Ja, daschas eepeld gan ari pa upem juhrâ, sasneedz otru krastu un eemitinajas tad gluschi sweschâ semê. Ir schur un tur jau stahdi kà nesahles usnahkuschi, no kureem war droschi sazit, ka sehklas tahdejadi pahr juhru pahrnahkuschas. Tà tad wiseem spehkeem un elementeem wajaga sekminat Raditaja labdarigos noluhkus, sneegam, leetum, sibenim un krusai, aukai un wehjam, izpildit Wina pawehles.

Bet tas, luhk, ir par nedeenu semkopim! Zaur to jau eeweeschas daudzàs nesahles druwu wagâs un dahrsu dobês, kas laupa labi tihritai sehklai telpas un baribu, prasa tik daudz puhlinu un tatschu newar tikt izsihdetas ne ar leelako pazeetibu un ruhpibu! Leeta tatschu naw tik slikta, kà wina israhdas. Jo pirmkàrt, zilweks naw weens wirs semes. Daudzi tuhkstoschi wiswisadi dsihwneeki, kureem ir daschdaschadaka daba un wajadzibas, grib ari buht paehduschi un gaida uz baribu sawâ laikâ. Daschi no wineem ir mums nepeezeeschami, ko mehs ari sinam, daschi atnes mums labumu, bet mehs to tak nesinam. Tas ir un paleek pateesiba, ko ari mehs paschi beeschi atgahdajamees, ka mihla roka atdaras un labprahtigi paehdina wisus dsihwus radijumus. Otrkàrt, zilweks tatschu tà ir ari schad tad izlectojis sawâ labâ daschu labu stahdu un sahli, ko winsch pats naw sehjis un stahdijis, naw apsedzis pawasara salnàs, naw aplehjis wasaras karstumâ. Un weens weenigs neatsits un nizinats stahds, kura spehks tew waj taweem behrneem, waj ari tikai kahdam tawam kustonim dzeedina kahdu slimibu, aizdzen sahpes, jeb izglàbj pat dsihwibu, bagatigi atlidzina puhlinus un saudejumus, kas zelas zaur daudz tuhkstoscheem ziteem. Bet kas tad gan zilweku apmeerina? Ja

wehſtneſis, un zik ne-eewehrojama ta ari nebuhtu, tomèr to pa koleras laiku newar atſtàt ne-eewehrotu, ta loti beeſchi attihſtas par gruhtu koleras ſehrgu, bet koleras ſehrgu beeſchi ween war apturet, ja eepreekſchejo zaureju kà peenahkas ahrſtè. Ja wehders zeets un uſpùſts, tad ir derigi, kad eenem karoti rizinus jeb prowanſes eliàs, pee kam jaeetur zeeta dſihwes kahrtiba.

Ja ujnàk zaureja, tad wajaga liktees gultâ, kamèr ahrſts atnàk, newajaga neko ehſt, dſert wajaga tehju jeb kumeliſchu jeb ſeſerminzu nowahrijumu, lai waretu panàkt to, ka ſlimneeks ſahk weegli ſwihſt.

Ja zaureja peenemas leelumâ, pee kam ari ſlahpes ir leelas, tad ſlimneekam wajaga dot rihſa nowahrijumu jeb atdſiſuſchu nowahritu uhdeni ar olas baltumu, uſ wehdera wajaga likt ſilditaju ar karſteem pelneem jeb auſam, ko eeſeen kahdâ ſerwietê jeb dweeſi un uſ ſirds bedriti paleek ſinepju plahkſteris. Ja zaureja wairojas un ja wehl peenàk klaht wemſchana, ja meeſa top auksta un kahjâs un rokâs eerodas krampji, tad, pirms ahrſts eerodas, ſlimneeku wajaga raudſit ſaſildit, ko panàk zaur to, ka winu berſch ar wilnainu drehbi, ar ſiltu kampara ſpirtu jeb brandwinu ar ſahli un pee rokam un kahjam leek pudeles jeb kruhkas ar karſtu uhdeni, ſlimneeku leek ſiltâ wannâ. Slahpes dſeſina ledus graudinus norijot jeb ari ja dſer loti maſeem kulzeeneem nowahritu uhdeni, kas ir atdſiſis jeb ſaſalis. Lai ſpehkus uſturetu, ſlimneekam jadod labs wihns jeb brandwins maſâs dalâs, baldriana jeb Hofmana pileeni.

Ir zeeti jabeedina, lai neleeto wiswiſadus lidſeklus, it ſewiſchki jaſargas leetot tahdus, kureem opijs klaht, ko pa laikam iſdaudſina kà derigus pret koleru un prot, pa leelakai daļai tikai ar pelnas noluhku. Schahdi lidſekli, ja tos ahrſts naw paraſtijis, ir ne tikai nederigi, bet loti beeſchi pat kaitigi.

Semes ſagatawoſchana preekſch rudſu ſehjas.

I.

Patlaban beiguſchi ſeht waſaraja laukus, pehz ihſas atpuhtas ſahkſim domat uſ ſemes ſagatawoſchanu preekſch rudſu ſehjas; tapèz zeru, buhs weetâ, kad par ſcho darbu kahdus wahrdus pahrrunaſim. Wiſpirms eewehrojim rudſu ſtahda ſawadibu. Kà jau wiſeem ſinams, rudſis iſaug loti garſch, pat lihdſ 7 pehdam. Lai ſcho ſawu pilnigu iſaugſchanu paſpehtu, tad winam ſaknes dſili ſemê jalaiſch. Daſchi no pehtneekeem eſot eewehrojuſchi, ka rudſis nereti, ja tikai ſeme to lauj, ſawas ſaknes laiſchot lihdſ ſeptinas pehdas dſili; zik tam pateeſibas, to pats neeſmu iſmehginajis, bet jadomà gan, ka rudſu ſtahds mihlo ſaknes tik dſili laiſt, ka lai winu gali aiſteek to ſemes kahrtu, kura ſeemâ neſaſalſt. Protams, wiſs ſaknu tſchemurs neſtàw tik dſili, bet tikai tee ſaknu gali, kuri ſemê eewelkas matu ſmalkumâ, dſihwibas uſtureſchanas dehl, un tadèl ſemkopim naw redſami, kamèr wiſs ſaknu tſchemurs, kas auglibu wairo, ſtahw ſemes aramâ kahrtâ un ſtahdam peewed wajadſigo baribu.

To eewehrodami, nahkam pee diwejadas atſihſchanas: pirmkàrt, ka tam wajag labi buht, ja rudſu ſemi labi dſili iſirdina, otrkàrt, ka rudſu laukam nedrikſt apakſch ſemes uhdens tuwu pee ſaknem buht. Pahrrunaſim par ſchihm diwàm leetam.

Semes dſilarſchanai ſtarp maſajeem laukſaimneekeem pretineeku, pirmkàrt darba gruhtuma dehl, otrkàrt rihku truhkuma dehl un treſchkàrt tapèz, ka daſchkahrtejee mehginajumi ir daſchu reiſi ſewiſchki pee waſaraja laukeem nelabi iſdewuſchees.

Ka ſemes dſilarſchana teeſcham gruhts darbs, ſewiſchki ſauſâ laikâ, to ik weens atſis, bet waj tad nu darba gruhtums lai ſemkopi no darba atraida! Wina darbi wiſi gruhtuma pilni un tapèz uſ darba weeglumu un gruhtumu winſch jau no paſcha eeſahkuma naw radis raudſitees, un tapèz tas nederetu par atwainoſchanos. Bet ſemes dſilarſchanu war ari tà eerihkot, ka ta iſnàk eewehrojami weeglaki, nekà to domà. Tas iſdarams tahdejadi: Kad ſemi pirmo reiſi pehz mehſlu iſweſchanas, jeb wiſlabak eepreekſch mehſlu iſweſchanai, tik ſekli uſar, zik ween eeſpehjams arklu noturet, tad to pehz ſinama laika ihſti ſmalki ſaezè un kad lauks jau labi noſehlis, tad nem tik dſili atart, zik ween eeſpehjams. Zaur pirmàs reiſes ſeklu arſchanu tas labums zelas, ka naw jagroſa leela welena; ſeme zaur gaiſa eeſpeeſchanos jau labi dſili ir palikuſe irdena, tà ka otru reiſi dſili arot, nemaſ wairs ta ſpehka newajaga, kuru wajadſetu, ja ſemi pee pirmàs reiſes arſchanas dſili artu. Tahdejadi otrreiſejo arumu ezeſchana wairs nedod nekahdu gruhtumu; jo tik dſili ſa-arta ſeme waſaras ſiltâ laikâ ir tik brangi iſruhguſe, ka preeks to redſet.

Bet pee ſchahdas ſemes apſtrahdaſchanas ſemkopi kawè wajadſigais rihku truhkums. Ar muhſu wezo ahka arklu tas naw iſdarams, lai to ari neſin kà gribetu. Sche gribot negribot jaleeto fabrikâs pagatawotee ween- un diwjuhgu greeſchamee arkli un tad ſchis darbs ir ar teizamàm ſekmem iſdarams, pee ka wehl ſwarâ tas nahk, ka darbs ihſakâ laikâ teek paſtrahdots, nekà kad ſemi pehz wezas eeraſchas ſagatawo. Ja ſemi pirmo reiſi dſili ar, tad darbs pee otrreiſejas arſchanas un abu reiſchu ezeſchanas iſnàk eewehrojami gruhtaks, jo ja pirmo reiſi dſili ar, tad otru reiſi wismaſakais tikpat dſili jaar, zik pirmo reiſi, zaur ko nu iſzelas leela welena, kas gruhti ſaezejama, ja beeſa un ſaauguſi welena, pirmo reiſi dſili aparta, nedabu peeteekoſchâ mehrâ gaiſa un tamdèl newar ſapùt; tas pats ari noteek ar dſili eearteem mehſleem, kuri ari paleek kà bijuſchi, tikai rada leelu pulku tahrpu, kuri gaidit gaida uſ ſwaigajàm rudſu ſaknitem. Mehſli otru reiſi uſ wirſu atgreeſti gan nu ſahk puht, bet puhſchanas laiks nu ir par ihſu, leelee piki wairs newar peeteekoſchi ſapùt un ja ari tas notiktu, tad daudſ no ſawa labuma iſgaro, tà ka ſemei no wineem zits nekas daudſ nepaleek, kà tikai truhdu dalas un tas ir ſkaudigi maſ; tapèz tad mehſlus der eeart ſekli un tad pee otrreiſejas arſchanas ſemi tik dſili iſart, zik ween ir eeſpehjams. Zaur ſchahdu rihkoſchanos mehſlu iſtwaikodamas un tamlidſ dahrgakàs dalas top pee ſemes ſaiſtitas un ſeme ari peeteekoſchi iſſtrahdata.

No eekſchſemes.

a) Waldibas leetas.

Jauns nodoklis. Apſtiprinats likums, pehz kura Keiſareenes Marijas eeſtahdem par labu wiſâ walſtì jauſleek nodokli uſ biletem, kuras pehrk uſ atklahtàm iſrahdem, ballem u. t. t. Sihkaki noteikumi, kas „Wald. W.“ iſſludinati, ir ſchahdi:

1) Nodokli war nemt wiſâ walſtì, iſnemot Poliju un Somiju.

2) Nodoklis jamakſà wiſàm atklahtàm iſrahdem, kuràm nolikta ee-ejas maksa.

3) Apmekletajeem ſchis nodoklis japeemakſà klaht pee noteiktas biletes zenas. Keiſareenes Marijas eeſtahſchu pahrwalde war ar iſrihkotajeem ſaligt, ka wini makſà ſinamu ſumu par gadu waj ſeſonu, bet newis par katru pahrdotu biketi.

4) Nodoklis nemams: no biketem, lehtakàm par 50 kap., — ne wairak par 2 kap., par biketem no 50 kap. lihdſ 1 rbl. — ne wairak par 5 kap. un par biketem no 1 rbl. un dahrgak — ne wairak par 10 k.

Uſraudſiba par nodokla eewahkſchanu peenahkas weetejai polizijas waldei.

Schis likums nahks ſpehkâ no 1. oktobra 1892. g. ſahkot.

Jautajumà par ſemneeku ſtrahdneeku apdroſchinaſchanu. Eewehrojot to, ka beeſchi atkahrtojas gadijumi, kur fabriku waj ruhpneezibas eeſtahſchu ihpaſchneeki neiſmakſà ſemneeku ſtrahdneekeem naudu par winu paſtrahdato darbu, tad, kà „Sud. Gaſ.“ ſino, top projektets noſazit, ka fabriku un ruhpneezibas eeſtahſchu ihpaſchneekeem buhs jaeeleek ſalogs dehl aprehkinaſchanas nodroſchinaſchanas ar pee wineem ſtrahdajoſcheem ſemneekeem.

Reformas dſelſſzeku deeneſtâ. Lai iſdewumi preekſch dſelſſzeku eeredneem waretu tapt pamaſinati, tapis nodomats maſakàs ſtazijàs dſelſſzela deenaſtu ſaweenot ar telegrafa deeneſtu. Tà tad par ſtazijas preekſchneeku paligeem un zitôs ſtazijas amatôs tapſchot peenemtas tikai tahdas perſonas, kuras eepaſinuſchàs ar telegrafu deeneſtu. (Sud. Gaſ.)

Pahrſpreeſchot jautajumu, waj tanis weetàs, kur eewesta apgabalu preekſchneeku eeſtahde, pagaſta teeſam teeſiba peeſpreeſt meeſas ſodu, ſenats atſina par pareiſeem teeſu un eekſchleetu miniſtriju noleh-mumus, kas peekrit ſchahdai brihwibai.

Widejo mahzibas eeſtahſchu direktoreem, kà „Now. Wr.“ ſino, ſemeſtra ſahkumâ uſdoſchot, lai ſawâs ſkolâs leelaku wehribu peegreeſch daitrakſtiſchanai. Tas pats buhſchot jaeewehro ari elementarſkolâs, kas ſtahw ſem tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas.

b) Original-ſinojumi.

No Straſdu muiſchas apkahrtnes. „Mahjas Weeſa“ ſch. g. 27. numurâ, koreſpondenzijâ no Pinkeneekeem, kahds Kaimina kgs wehlas, lai biſchu turetaji un kopeji Widſemê un Kurſemê, paſinotu zaur „Mahjas Weeſi“, kà teem ſchogad ar biſchu behrnu laiſchanu ir weizees. Uſ to waru no ſchejeenes apkahrtnes ſekoſchajo paſinot: Ari ſche ſchis gads ir iſdewigs biſchu gads. Bites ſtrahdà kreetni un iſdod pa diweem un trim ſpeeteem jeb ſaimem. Biſchu ſpeetu daliſchana ſchee noteek pehz muhſu ſentſchu teorijas — dabiſki, bet ne mahkſligi. — Gribu ari kahdu wahrdu pahrrunat par to, kà ſchejeeneeſchi ſadſihwê uſturas: Schejeeneeſchi wiſpàr maſ wehribas peegreeſch beedribam, tahs noluhkeem un zenteeneem, turpretim leelako uſmanibu dahwà krogu preekeem un paraſtai „ſchmoreſchanai“, kura pee daudſeem par eeraſchu palikuſe. Uſ jautajumu, kadèl pee beedribam nepeedalas, aiſbildinajas ar to, ka tas tik „praſto“ lauſchu peenahkums eſot, peedalitees pee Latweeſchu beedribam. Bet tuwaki ſchahs „ſmulkàs ſchkiras“ dſihwi apſkatidami, par noſchehloſchanu atrodom, ka winu beedribas ir alus bodeles, kuru weſela wirkne gar Peterburgas ſchoſejas malu atrodas; wiſas teek zihtigi apmekletas un neweena no winam neteek atſtahta par „bahreniti“, kadèl ari paſchas bodeles ſahk ſawâ ſtarpâ weena otrai konkuret. Bet kahdas tad nu ir ſcho „ſmalko“ ſarunas? Weenigais par dſerſchanu, tahs labumeem u. t. t. jeb druſku „iſglihtotaku“ ſarunas ir par „Julchenas“, „Malchenas“ ꝛc. „begleitungu“ (pawadiſchanu). — Laikrakſtus laſa ſche deeſgan maſâ ſkaitâ. Libeeſu Çipus.

No Mangaleem. Pehdejâ laikâ ſche atkal eeraduſchees „garnadſchi.“ Tà kahdam „malazim“ bija eepatizees ar pagaſta ſkolotaja O. kga laiwu pa Kihſchu eſara ſpoguli pawiſinatees, bet lihdſ ſchim wehl naw ar laiwu atpakal atgreeſees. Nakti no 8. uſ 9. juliju kahdam mahjas ſaimneekam behrits aiſjàts. Neilgi atpakal diweem tà dehwetà Langas zeema ſaimneekeem noſagti weenam rati un otram ſirgs. Pehdejo nedarbu iſdarijuſchi laikam Tſchigani, kuri ap to laiku ſche „weeſojàs.“ Libeeſu Çipus.

No Walmeeras. Lai gan waſaras laikâ ir ihſas un gaiſchas naktis, tatſchu kramplauſchi nebùt nekautrejas, ari ſchajâ laikâ wilkt ſawu lomu, kas wineem, pateizotees ſawai pahrdroſchibai, muhſu pilſehtâ ſchad, tad ari iſweizas, no ka noredſams, ka mahkſleneeki ſawâ ſinâ naw wis neewajami. Sahdſibas notika ihpaſchi pilſehtas atſtatakàs malâs. Pehdejâ laikâ par ſaglu waronibam nekas wairs naw dſirdams. — Pirmdeen, 6. julijâ, pilſehtas peenpagraba uſraugs Dorſchs, glahbdams kahdu ſlihzeju, paſaudeja ſawu dſihwibu Gaujas dſeſtrôs wilnôs. D., aiſwilzis ſlihzeju malas tuwumâ, kur ſchis tika no paligeem ahrâ iſrauts, nogrima no pahrleezigas ſapuhleſchanas pats dſiłumâ un tika atraſts tikai nahkoſchas deenas rihtâ. 10. julijâ nelaimigo D. paglabaja Walmeeras kapſehtâ, kur jo leels lauſchu pulks bij eeradees, tahdi iſrahdit nelaikim ſawu atſinibu. Salda duſa augſtſirdigajam waronim! — 11. un 12. julijâ Walmeeras Latweeſchu beedribas parkâ 114. Nowotorſchſkas kahjneeku pulka muſikas kapele, ſaſtahwoſcha no 40 wihreem, iſrihkoja leelus koncertus, kuri bij itin wahji apmekleti, kam par zehlonu ir gan — ſliktee laiki, kuri tatſchu neween lauzineekeem, ſemneekeem, bet ari pilſehtneekeem ſajuhtami. —ir—

No Rujenes. 5. julijâ ſch. g. Rujenes Semkopibas beedribas jauktais koris, ſem draudſes ſkolotaja un dirigenta Kampus kga wadibas, iſrihkoja Semkopibas ruhpneezibas iſſtahdes telpâs koncertu, Ulricha muſikai pawadot. Wiſpahri nemot, ar koncerta iſdoſchanos wareja buht loti meerâ; daſchas dſeeſmas uſ publikas wehleſchanos bij jadſeed pat otru reiſi. Apmekletaji bij eeraduſchees pilnâ mehrâ. Deemſchèl, par kahrtibu bij maſ gahdats, uſ ko, kà redſams, preekſchneeki bij maſ wehribas greeſuſchi; it ihpaſchi otras weetas ſehdekleem, kà rahdijàs, bij kahjas iſkaluſchas un zaur maſu ſatrihzinaſchanu tahs iſwilkàs laukâ, ſehdekli nowehlàs gar ſemi, tà ka klauſitajeem, gribot waj negribot, bij japeezelas kahjâs. Buhtu wehlejams, ka tas no preekſchneezibas tiktu labaki eewehrots. J. A.

No Witebſkas. Deews ſin, kas buhs, ja wehl tapat lihs un nepaliks ſauſs laiks! Tà dſird nopuhſchamees ſemkopjus. Un teeſcham junija pehdejâ puſê, kà ari lihdſ ſchim julijâ paſtahwigi lihſt, iſnemot retas deenas. Ar ſeena plauſchanu eet gauſchi wahji, jo wiſas pławas ir ar uhdeni pahrpluhdinatas. Labiba negrib ari lahgâ augt, pahrleeziga leetus un wehſa laika dehl. Nakti no 12. uſ 13. juliju breeſmigs leetus lija, kà gan reti buhs redſets. Bahrgam pehrkonam un niknam wehjam puhſchot, leetus gahſàs kà ar ſpaineem, pee kam ari kruſa bija peebeedrojuſês. Stundas laikâ Witebſkas eelas bij pahrklahtas ar wairak zollu beeſu uhdens kahrtu, pat uſ lidſenas weetas malka un balki peldeja pa uhdens wirſu. Rihtâ, jaunai deenai auſtot, katrs uſluhkoja ar brihniſchanos, ko warenais leetus bija paſtrahdajis. Eelas bija iſſkalotas un ſemes ſaneſtas ſemakàs weetâs blahkôs. Pat no leju eelam renſtelês bija iſneſti akmini, kà ari no trotuara iſrauti keegeli. Dahrſôs wairaki koki iſlauſti, putnini, kuri koku ſarôs bija noguluſchees, daſchi waj no leetus jeb kruſas atradàs noſiſti. Daugawas malâ, kur laiwas peeſtahjas, kahdu aſi dſilſch grahwis iſrauts; lai gan pawaſari leels uhdens, bet tà nebija nekad notizis. Daugawâ uhdens pazehlees uſ 1½ arſch., ſamaiſits, ka nelihdſinajas nemaſ uhdenim, bet gan ſchkidram klihſteram. — Pawaſari pee mums eeradàs 5 twaikoni, kas puſchkoja muhſu Daugawas kraſtus. Uſ daſcheem ari atradàs muhſu tautas brahli par wadoneem. No zik leela labuma ir kugu eeweſchanas preekſch lauſchu ſatikſmes ar Daugawas augſchgala pilſehtinam, tas redſams no ſekoſchà: Welifchi atrodas kahdas 110 werſtes un wajadſeja 4—5 rbl. ſamakſat, kamèr lihdſ tureenei nobrauza, bet uſ kuga tagad makſà tikai 50 kap.! Daugawâ weetam atrodas krahzes un leeli akmeni; pehdejâ laikâ daſchi kugi bija eelauſuſchi dibenu, bet nu ir iſlahpiti un, uhdenim leelakam eſot, turpina atkal brauſchanu.

L. Vitebsneeks.

c) Baltijas notikumi.

Komiteja, kas krahj dahwanas truhkumzeetejeem, „W. G. A.“ Nr. 72 iſſludinajuſe pahrſkatu par ſawu lihdſſchinejo darbibu, iſ kura paſneedſam ſchahdas ſinas, kas ſneedſas lihdſ 1. julijam ſch. g.:

Lihdſ 1. junijam ſch. g. eenahzis	127,126 rbl.	52 kap.
Junija mehneſi, pehz komitejas lozekłu grahmatinam, eenahzis	2,175 „	57 „
Pawiſam eenemts	129,302 rbl.	09 kap.
No ſchihs ſumas, pehz agrakeem ſinojumeem, iſdoti	127,126 rbl.	52 kap.
Wiſaugſtaki eezeltai ſewiſchkas komitejas rihzibai 4. julijâ nodoti	2,175 „	57 „
Pawiſam iſdots	129,302 rbl.	09 kap.

Galwenakàs ſumas, ſtarp ziteem, dahwaja:

A. J. Lipinſkis — atlikumu no ſumas, kas eenahkuſe Amerikas twaikona „Tynehead“ ſagaidiſchanai	405 rbl.	25 kap.
Zehſu Latw. labdar. beedr. . . .	140 „	02 „
Adolfs v. Wolfs	100 „	— „
Burtneeku pils ſawſt. ugunsapdr. beedr.	100 „	— „
Zehſu-Walmeeras meerteeſneſchu ſapulzes preekſchneeks un meerteeſneſchi	86 „	— „
Wez-Peebalgas labd. beedr. . . .	75 „	— „
Laudonas labd. beedr.	75 „	— „
Zehſu amatn. palidſ. beedr. . . .	65 „	87 „
Kokneſes dſeed. beedr.	62 „	64 „
Nikolais v. Panders	50 „	— „
Rigas Seedona pal. beedr. . . .	50 „	— „
Dſehrbenes pils pagaſta walde — eenehmums no jautribas wakara	45 „	13 „
Meerteeſneſis Schanetti	36 „	50 „
Jaun-Peebalgas beedr.	35 „	— „
Walmeeras amatn. pal. beedr. loz.	25 „	— „
Mihlites pagaſta waldes lozekli .	24 „	05 „
Jehrzenes pagaſta teeſas preekſchſehdetajs Jahnis Melgalws . .	21 „	50 „
Wez-Kahrku pagaſta teeſas preekſchſehdetajs Otto Grube	19 „	08 „
Ehrglu labdar. beedr.	15 „	59 „
Lehburgas-Turaidas draudſes mahz.	14 „	08 „
Keegelu pag. waldes lozekli . .	10 „	09 „

Par ſehju ſtahwokli Baltijas gubernàs „Wald. W.“ paſneedſ ſchahdas ſinas:

Kurſemê ſeemas labiba wideja, waſaraja peeteekoſcha, tikai augſchana nokaweta zaur neiſdewigu laiku.

Widſemê ſeemas labiba peeteekoſcha Walmeeras un Pernawas aprinkôs, pahrejôs apgabalôs — wideja; waſaraja peeteekoſcha tikai Rigas, Walkas un Wilandes aprinkôs.

Igaunijâ ſehjas peeteekoſchas.

Rigas-Zehſu aprinka tautſkolu inſpektors E. A. Grahwits, kà „D. L.“ ſino, paaugſtinats par ſtatsrahtu.

Terbatas mahzibas apgabala kurators Lawrowſkis atwalinats uſ 2 mehneſcheem.

daba nebuhtu tahda, kà wina ir, ja mums buhtu kumelites un mentras, kimenes un wihgreeſchni un wiſi ſtahdi laukôs un meſchôs, kas mums weſelâs un ſlimâs deenâs ir daſchadeem noluhkeem derigi un wajadſigi, paſcheem jaſèj un jakopj, kà tad mehs gan ihſti ſuhdſetumees par dſihwes pahrleezigàm puhlem un ruhpem! Vaironis.

Kà ſlihkonus war atdſihwinat.

Parifê, medizinas akademijâ, nupat aiſklauſtinaja kahdu jautajumu, kas pa waſaras laiku ir deeſgan eewehrojams. Sapuzê Labor kgs ſinoja par ſekmigeem iſmehginajumeem, ko winſch iſdarijis, atdſihwinadams ſlihkonus, no kureem rahdijàs, ka tee jau pilnigi beſ dſihwibas. Lidſeklis ſchahds:

Slihkonim ar kreiſo roku atwer plaſchi muti un to wakâ tura un tad ar labo roku ſaker mehli un to weenumèr no jauna welk ahrâ, zik tahlu tik eeſpehjams, pee kam, ſaprotams, jaſargajas, ka mehli ne-eewaino. Scho mehles ahrâ wilkſchanu un atpakal atlaiſchanu wajaga iſdarit takti. Zaur to panàk ſawadu eeſpaidu uſ elpoſchanas organeem. Kad Labor kgs ſcho lidſekli pirmo reiſ iſleetoja, tad diwi ahrſti jau puſotras ſtundas ilgi par welti bija puhlejuſchees, elpoſchanu atkal atjaunot, kamèr mehli ſchurp un atpakal welkot ſlihkonis drihſ ween eeſahka elpot un tà atdſihwojàs. A.

Jauns iſgudrojums.

Anglu laikrakſts „Truth“ ſino, ka kahda Londones priwata labdaribas beedriba, gribedama ubageem atradinat ubagoſchanu, preekſch tam iſdomajuſe ſewiſchku automatiſku aparatu, pee kura atrodams kahds klokis, kas tik ilgi rinki greeſchams, eekam aparats iſdod naudas gabalu. Zaur kloka greeſchanu taps attihſtits elektribas ſpehks, kas zaur kahdu mekaniſku eetaiſijumu taps pahrweſts uſ kahdu zentralſtaziju un iſleetots preekſch kautkahdàm wajadſibam. Tà tad katram blandonim, kas naw eeradis ſtrahdat un ubagotajeem buhs gadijums apgahdats, godigi ſtrahdat un ſanemt par to ſawu algu. Atmaksa par nerimſtoſcho kloka greeſchanu taps iſdarita zaur automatu, kurſch iſmetis apakſchâ pee automata peetaiſitâ ſchkihwi weenu penſa monetu (2½ kap.). No kloka greeſeja tad nu atkarajas ne tikai kà weenu, bet ari 2, 3 un wairak penſus par deenu nopelnit.

Swarigs iſgudrojums ſchnabju dſehrajeem.

Lihdſ ſchim mehs ſtiprus, reibinoſchus dſehreenus tikai „dſeram“, jo neweenam nenàks prahtâ, teikt: „luhk, nu atkal ſchnabja pee-ehdees kà blakts!“ jeb wehl zitadaki; tas noteek gluſchi weenkahrſchi tadèl, ka ſchnabis ir ſchkidrs un to waram tikai dſert.

Bet ko zeen. laſitaji ſazis uſ loti ſwarigu iſgudrojumu, ko atradis kahds Anglu kimikis, prot ſchnabus pahrwèrſt zeetâ weidâ! Tà tad turpmak, ejot iſ mahjas, newajadſès wairs neſt pudeliti kabatâ, bet warès pehz patikſchanas panemt lihdſi waj nu kahdu tahpeliti kimela, konjaka, ruma jeb zita patihkama dſehreena un to waj nu tapat ſauſu ehſt, jeb dſert pa wezam, ar uhdeni atſchkaiditu! Tahpelites eſot pehz iſſkata tahdas pat kà ſchokolades tahpelites.

—eets.

Uſraudſiba par nodokla eewahkſchanu peenahkas weetejai polizijas waldei.

Schis likums nahks ſpehkâ no 1. oktobra 1892. g. ſahkot.

Jautajumà par ſemneeku ſtrahdneeku apdroſchinaſchanu. Eewehrojot to, ka beeſchi atkahrtojas gadijumi, kur fabriku waj ruhpneezibas eeſtahſchu ihpaſchneeki neiſmakſà ſemneeku ſtrahdneekeem naudu par winu paſtrahdato darbu, tad, kà „Sud. Gaſ.“ ſino, top projektets noſazit, ka fabriku un ruhpneezibas eeſtahſchu ihpaſchneekeem buhs jaeeleek ſalogs dehl aprehkinaſchanas nodroſchinaſchanas ar pee wineem ſtrahdajoſcheem ſemneekeem.

Reformas dſelſſzeku deeneſtâ. Lai iſdewumi preekſch dſelſſzeku eeredneem waretu tapt pamaſinati, tapis nodomats maſakàs ſtazijàs dſelſſzela deenaſtu ſaweenot ar telegrafa deeneſtu. Tà tad par ſtazijas preekſchneeku paligeem un zitôs ſtazijas amatôs tapſchot peenemtas tikai tahdas perſonas, kuras eepaſinuſchàs ar telegrafu deeneſtu. (Sud. Gaſ.)

Pahrſpreeſchot jautajumu, waj tanis weetàs, kur eewesta apgabalu preekſchneeku eeſtahde, pagaſta teeſam teeſiba peeſpreeſt meeſas ſodu, ſenats atſina par pareiſeem teeſu un eekſchleetu miniſtriju noleh-mumus, kas peekrit ſchahdai brihwibai.

Widejo mahzibas eeſtahſchu direktoreem, kà „Now. Wr.“ ſino, ſemeſtra ſahkumâ uſdoſchot, lai ſawâs ſkolâs leelaku wehribu peegreeſch daitrakſtiſchanai. Tas pats buhſchot jaeewehro ari elementarſkolâs, kas ſtahw ſem tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas.

b) Original-ſinojumi.

No Straſdu muiſchas apkahrtnes. „Mahjas Weeſa“ ſch. g. 27. numurâ, koreſpondenzijâ no Pinkeneekeem, kahds Kaimina kgs wehlas, lai biſchu turetaji un kopeji Widſemê un Kurſemê, paſinotu zaur „Mahjas Weeſi“, kà teem ſchogad ar biſchu behrnu laiſchanu ir weizees. Uſ to waru no ſchejeenes apkahrtnes ſekoſchajo paſinot: Ari ſche ſchis gads ir iſdewigs biſchu gads. Bites ſtrahdà kreetni un iſdod pa diweem un trim ſpeeteem jeb ſaimem. Biſchu ſpeetu daliſchana ſchee noteek pehz muhſu ſentſchu teorijas — dabiſki, bet ne mahkſligi. — Gribu ari kahdu wahrdu pahrrunat par to, kà ſchejeeneeſchi ſadſihwê uſturas: Schejeeneeſchi wiſpàr maſ wehribas peegreeſch beedribam, tahs noluhkeem un zenteeneem, turpretim leelako uſmanibu dahwà krogu preekeem un paraſtai „ſchmoreſchanai“, kura pee daudſeem par eeraſchu palikuſe. Uſ jautajumu, kadèl pee beedribam nepeedalas, aiſbildinajas ar to, ka tas tik „praſto“ lauſchu peenahkums eſot, peedalitees pee Latweeſchu beedribam. Bet tuwaki ſchahs „ſmulkàs ſchkiras“ dſihwi apſkatidami, par noſchehloſchanu atrodom, ka winu beedribas ir alus bodeles, kuru weſela wirkne gar Peterburgas ſchoſejas malu atrodas; wiſas teek zihtigi apmekletas un neweena no winam neteek atſtahta par „bahreniti“, kadèl ari paſchas bodeles ſahk ſawâ ſtarpâ weena otrai konkuret. Bet kahdas tad nu ir ſcho „ſmalko“ ſarunas? Weenigais par dſerſchanu, tahs labumeem u. t. t. jeb druſku „iſglihtotaku“ ſarunas ir par „Julchenas“, „Malchenas“ ꝛc. „begleitungu“ (pawadiſchanu). — Laikrakſtus laſa ſche deeſgan maſâ ſkaitâ. Libeeſu Çipus.

No Mangaleem. Pehdejâ laikâ ſche atkal eeraduſchees „garnadſchi.“ Tà kahdam „malazim“ bija eepatizees ar pagaſta ſkolotaja O. kga laiwu pa Kihſchu eſara ſpoguli pawiſinatees, bet lihdſ ſchim wehl naw ar laiwu atpakal atgreeſees. Nakti no 8. uſ 9. juliju kahdam mahjas ſaimneekam behrits aiſjàts. Neilgi atpakal diweem tà dehwetà Langas zeema ſaimneekeem noſagti weenam rati un otram ſirgs. Pehdejo nedarbu iſdarijuſchi laikam Tſchigani, kuri ap to laiku ſche „weeſojàs.“ Libeeſu Çipus.

No Walmeeras. Lai gan waſaras laikâ ir ihſas un gaiſchas naktis, tatſchu kramplauſchi nebùt nekautrejas, ari ſchajâ laikâ wilkt ſawu lomu, kas wineem, pateizotees ſawai pahrdroſchibai, muhſu pilſehtâ ſchad, tad ari iſweizas, no ka noredſams, ka mahkſleneeki ſawâ ſinâ naw wis neewajami. Sahdſibas notika ihpaſchi pilſehtas atſtatakàs malâs. Pehdejâ laikâ par ſaglu waronibam nekas wairs naw dſirdams. — Pirmdeen, 6. julijâ, pilſehtas peenpagraba uſraugs Dorſchs, glahbdams kahdu ſlihzeju, paſaudeja ſawu dſihwibu Gaujas dſeſtrôs wilnôs. D., aiſwilzis ſlihzeju malas tuwumâ, kur ſchis tika no paligeem ahrâ iſrauts, nogrima no pahrleezigas ſapuhleſchanas pats dſiłumâ un tika atraſts tikai nahkoſchas deenas rihtâ. 10. julijâ nelaimigo D. paglabaja Walmeeras kapſehtâ, kur jo leels lauſchu pulks bij eeradees, tahdi iſrahdit nelaikim ſawu atſinibu. Salda duſa augſtſirdigajam waronim! — 11. un 12. julijâ Walmeeras Latweeſchu beedribas parkâ 114. Nowotorſchſkas kahjneeku pulka muſikas kapele, ſaſtahwoſcha no 40 wihreem, iſrihkoja leelus koncertus, kuri bij itin wahji apmekleti, kam par zehlonu ir gan — ſliktee laiki, kuri tatſchu neween lauzineekeem, ſemneekeem, bet ari pilſehtneekeem ſajuhtami. —ir—

No Rujenes. 5. julijâ ſch. g. Rujenes Semkopibas beedribas jauktais koris, ſem draudſes ſkolotaja un dirigenta Kampus kga wadibas, iſrihkoja Semkopibas ruhpneezibas iſſtahdes telpâs koncertu, Ulricha muſikai pawadot. Wiſpahri nemot, ar koncerta iſdoſchanos wareja buht loti meerâ; daſchas dſeeſmas uſ publikas wehleſchanos bij jadſeed pat otru reiſi. Apmekletaji bij eeraduſchees pilnâ mehrâ. Deemſchèl, par kahrtibu bij maſ gahdats, uſ ko, kà redſams, preekſchneeki bij maſ wehribas greeſuſchi; it ihpaſchi otras weetas ſehdekleem, kà rahdijàs, bij kahjas iſkaluſchas un zaur maſu ſatrihzinaſchanu tahs iſwilkàs laukâ, ſehdekli nowehlàs gar ſemi, tà ka klauſitajeem, gribot waj negribot, bij japeezelas kahjâs. Buhtu wehlejams, ka tas no preekſchneezibas tiktu labaki eewehrots. J. A.

No Witebſkas. Deews ſin, kas buhs, ja wehl tapat lihs un nepaliks ſauſs laiks! Tà dſird nopuhſchamees ſemkopjus. Un teeſcham junija pehdejâ puſê, kà ari lihdſ ſchim julijâ paſtahwigi lihſt, iſnemot retas deenas. Ar ſeena plauſchanu eet gauſchi wahji, jo wiſas pławas ir ar uhdeni pahrpluhdinatas. Labiba negrib ari lahgâ augt, pahrleeziga leetus un wehſa laika dehl. Nakti no 12. uſ 13. juliju breeſmigs leetus lija, kà gan reti buhs redſets. Bahrgam pehrkonam un niknam wehjam puhſchot, leetus gahſàs kà ar ſpaineem, pee kam ari kruſa bija peebeedrojuſês. Stundas laikâ Witebſkas eelas bij pahrklahtas ar wairak zollu beeſu uhdens kahrtu, pat uſ lidſenas weetas malka un balki peldeja pa uhdens wirſu. Rihtâ, jaunai deenai auſtot, katrs uſluhkoja ar brihniſchanos, ko warenais leetus bija paſtrahdajis. Eelas bija iſſkalotas un ſemes ſaneſtas ſemakàs weetâs blahkôs. Pat no leju eelam renſtelês bija iſneſti akmini, kà ari no trotuara iſrauti keegeli. Dahrſôs wairaki koki iſlauſti, putnini, kuri koku ſarôs bija noguluſchees, daſchi waj no leetus jeb kruſas atradàs noſiſti. Daugawas malâ, kur laiwas peeſtahjas, kahdu aſi dſilſch grahwis iſrauts; lai gan pawaſari leels uhdens, bet tà nebija nekad notizis. Daugawâ uhdens pazehlees uſ 1½ arſch., ſamaiſits, ka nelihdſinajas nemaſ uhdenim, bet gan ſchkidram klihſteram. — Pawaſari pee mums eeradàs 5 twaikoni, kas puſchkoja muhſu Daugawas kraſtus. Uſ daſcheem ari atradàs muhſu tautas brahli par wadoneem. No zik leela labuma ir kugu eeweſchanas preekſch lauſchu ſatikſmes ar Daugawas augſchgala pilſehtinam, tas redſams no ſekoſchà: Welifchi atrodas kahdas 110 werſtes un wajadſeja 4—5 rbl. ſamakſat, kamèr lihdſ tureenei nobrauza, bet uſ

Widsemes ahrstu scha gada sapulze notiks Zehsis no 14. lihdſ 16. ſeptembrim.

No Opekalna „B." ſino, ka tur kahdai ſeewai dſimuſchi triniſchi. Abi pehdejee nomiruſchi, bet pirmais eſot pee dſihwibas. Minetai ſeewai pirmdſimtee ari eſot triniſchi.

Kurſemê, kà „K. G. A." ſino, 1890. g. bijuſchi 24 paſchſlepkawibas atgadijumi un nogalinajuſchees 19 wihreeſchi un 5 ſeeweeſchi. Wiswairak paſchſlepkawibu notizis Leepajâ.

Jelgawas Latw. teatri ſwehtdeen, 26. julijâ, buhs benefiz-iſrahde Jelgawas Latw. teatra akteereem. Iſrahdis pirmo reiſi: „Wagars". Skatu luga ar dſeedaſchanu 5 zehleenôs no Straumes Jahna. Zereſim, ka publika iſleetos ſcho iſdewigo brihdi, ſaweem zentigajeem teatra ſpehkeem parahdit ſawu atſinibu, iſrahdi leelâ ſkaitâ apmekledama.

Leepajas reidâ, kà „Lib. Ztg." ſino, ſchim brihſcham atrodotees wairak nekà duzis kara kugu.

d) **No zitâm Kreewijas puſem.**

Wiſaugſtaki apſtiprinatà komiteja preekſch truhkumzeetejeem no 1. lihdſ 15. julijam eenehmuſe 13,974 rbl.

Kreewijas wehſtneeks Konſtantinopolê, Nelidows, ſcho otrdeen eeradàs Peterburgâ.

Kas darams, lai kolera ne-eekluhtu mahzibas eeſtahdês, par to ſchinis deenâs knaſs Wolkowſkis, tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas pahrwaldneeks, ſaſauzis ſapulzi, pee kuras peedalijuſchees wairaki profeſori, miniſtrijas eeredni un daſchi ſkolu direktori.

Mahzibas apgabala pahrwaldem ſchinis deenâs peeſuhtitas obligatoriſkas pamahzibas, kà jarihkojas, lai iſſargatos, ka kolera nepeelip.

Peterburgas tuwumâ, it ſewiſchki pee Agalatowas ſahdſchas, ſchogad atrodot wehrtigus pehrlu gleemeſchus. Pehrles daſchas eſot it prahwas. Tà kahds ſemneeks par weenu paſchu pehrli dabujis 45 rbl.

Par dſelſszeku eerednu deeneſchanas teeſibam. Uſ wiſeem Kreewijas dſelſszeleem, tiklab krona, kà priwateem, drihſâ laikâ, kà runats top, taps iſdarita braukschanas eerednu perſonala, kà ari remontes perſonala pahrbaudiſchana, waj wini derigi deenaſtam, pee kam wezee ſpehki taps pahrmainiti zaur jauneem un ſpehzigakeem. Paſihſtama leeta, ka dſelſszeku waktneeku, ſleeſchu mainitaju, ſignalu deweju u. t. t. atbildibas pilnee amati top uſtizeti ne reti nowezojuſchamees perſonam, kuras ſchim deenaſtam wairs neder, kas uſluhkotas kà penſijas weetas par ilggadigu deenaſtu, waj ſabojatu weſelibu deenaſtâ.

Par ſemneeku lopkopibas weizinaſchanu. Kà runats top, Peterburgâ wairak kapitaliſti nodomajuſchi dibinat ſabeedribu preekſch ſemneeku apgahdaſchanas ar labas ſugas lopeem un ſirgeem. Sabeedriba pahrdos ſugas lopus wairumâ un iſſuhtis tos uſ prowinzem tahdâ mehrâ, kà tee taps peepraſiti, kur wineem buhs eerihkoti ſaru weikali. Lopi ſemneekeem taps iſdoti uſ nomaksu waj ari kreditâ, ar nolihgumu, ſem ſolidariſkas galwoſchanas.

Tehjas muſeja. Peterburgâ, kà „Graſchd." ſino, nodomats eerihkot tehjas muſeju. Kà pirmàs ſchahdas domas iſnahkuſchas no lahdas tur atrodoſchas tehjas leeltirgotawas. Muſejâ nodomats ſawàkt lopâ wiſu, kas tik ween ſihmejas uſ tehjas peekopſchanu un winas pahrdoſchanu — eeſahkot ar daſchadeem tehjaskoku paraugeem un nobeidſot ar wiswiſadeem eepakajumeem preekſch tehjas pahrdoſchanas. Beſ tam taps eerihkota ihpaſcha nodala preekſch tehjas traukeem un wiſadeem peederumeem u. t. t., kas wajadſigi preekſch winas uſwahriſchanas, kà par peem.: wiſadas formas un weida tehjmaſchinas, kruhſes, tehjkannas, tehjas ſeetini u. z. l. Muſejas galwenais mehrkis ir tas, dot wiſpahrigu uſſkatu par „tehjkopibu" wahrda plaſchakajâ noſihmê. Eewehrojama dala iſſtahditaju jau noſuhtita iſ Kiachtas uſ Peterburgu.

Bucharas emira ſuhtneeziba, zelâ uſ Peterburgu, ſchajâs deenâs nonahkuſe jau Maſkawâ. Suhtneeziba wed lihdſ dahrgas ſihda drehbes un 35 ſirgus.

„Strahdneeku draugi" ſauzas kahda akziju beedriba, kas dibinajuſês Helſinforſâ. Beedriba ſapehrkot namus un tos par mehrenu maksu iſihrejot ſtrahdneekeem. Tahds ſtrahdneeks, kas par ſawu dſihwokli 15 gadus ilgi maksajis, dabujot ſcho dſihwokli par ſawu ihpaſchumu.

No Niſchnajas ſino, ka pee Gorochowezas ſtazijas iſſkrehja Maſkawas kureerbrauzeens iſ ſleedem. Peezi wagoni ſabojati, 5 dſelſszelu eeredni eewainoti; paſaſcheereem naw notikuſe nekahda nelaime.

Odeſas pilſehtas dome nolehmuſe peenemt 10 ahrſtus, lai nabaga eedſihwotaji dabutu brihwahrſtu ja kolera te parahditos. Wiſpahri Odeſa rihkojas jo naigi, lai neluhgto weeſi waretu ſparigi atgainat.

Kijewa. 1. julijâ nodega J. N. Tultſchinſka zukura fabrika. Saudejums ap 500,000 rbl.

Leels wezums. Kijewas gubernâ, Swenigorſkas aprinkî, Chlipnowkas zeematâ neſen atpakal nomiruſe kahda 120 gadus weza firmgalwe. Lihdſ pat ſawai nahwei nelaike bijuſe deeſgan ſpehziga, warejuſe labi redſet un peenahzigi iſdarit wiſadus mahju darbus. Wehl deenu preekſch ſawas mirſchanas wina ſchuwuſe kreklinu ſawam dehla-dehla dehlenam.

Aſtrakanâ, kà „Wald. W." ſino, zitu lidſeklu ſtarpâ pret koleru, nolemts ari garidſneekus apgahdat lidſekleem pirmajai palidſibai. Kolera Perſijâ turpinotees, tomèr „W. W." neko neſino par iſpauſtàm ſinam, ka tur ploſotees ari lopu ſehrga.

No Rigas.

Nelaika ſtatsrahta Andreja Schleſina atbiſiuſchàs meeſas pahrweda no Arensburgas uſ Reweli, kur jau wina laulata draudſene kapſehtâ wairak gadus atpuhſchas. Winu paglabaja iſgahjuſcho treſchdeen, 8. julijâ. Uſ zeenitâ tauteeſcha pawadiſchanu bija eeradees prahws pulzinſch draugu un paſihſtamu. No Rigas Latweeſchu beedribas puſes beedribas preekſchneeka weetneeks J. Laſdina kgs nolika wainagu uſ nelaika kapu, Lettonijas korporazija nolika palmu wainagu. Tad wehl wainagus uſ kapu nolika dakters Barona kgs Maſkawneeku wahrdâ, A. Webera kgs nelaika draugu wahrdâ. — Saldu dusu!

Widſemes wizegubernators dara zaur ſcho wiſpahribai ſinamu, ka atteezotees uſ „Praw. Weſtn." Nr. 123 no 1892. gada iſſludinato noliku mu pamata un ar eekſchleetu miniſtra kga atlauju, Rigas pilſehtâ tapuſe nodibinata eksekutiwa weſelibas kopſchanas komiſija ſem gubernas medizinalinſpektora Dr. med. N. W. Malinina kga preekſchneezibas. Pee komiſijas peeder: adminiſtrazijas reſora ahrſti, pilſehtas ahrſti, pilſehtas komunalwaldes weetneeki, ſarkanà kruſta beedribas lozekli un Rigas aprinka ſlimnizas wezakais ahrſts.

Pareiſtizigà „Baltijas Brahliba" ſawâ ſapulzê, ko notureja 10. julijâ, ſtarp zitu nolehmuſe, uſ nenoſazitu laiku aiſdot 400 rbl. koka ehkas buhwei, kuru nodomats zelt Rigâ, Aleksandrejâ, pee pareiſtizibas baſnizas. Ehkas buhwei wajadſigos kokus doſchot domenu miniſtrija par welti. Zelamâ ehkâ eerihkoſchot ſkolu un baſnizas ſulaina dſihwokli.

Rigas birſchas komitejas ſekretars, Hermans v. Stein kgs, ſcho treſchdeen ſwineja ſawa amata 40-gadu jubilejas ſwehtkus.

Deenas pawehles Rigas pilſehtas polizijai. Tà, ka atkal notizis atgadijums, ka kahda maiſes zeptawa pahrdewuſe iſ ſlikteem milteem zeptu maiſi, uſdodu eezirknu priſtawu kungeem, pawairot uſraudſibu par tirgoſchanos ar maiſi un paſtahwigi uſ to luhkotees, ka tirgotawâs un zeptawâs top pahrdota tikai iſ labeem milteem iſgatawota un labi iſzepta maiſe. Kas daritu tam preti, ſauzami pee atbildibas likumigâ kahrtibâ.

— Pee no manis un weſelibas kopſchanas ahrſta iſdaritas daſchu namu apluhkoſchanas, es eſmu ſekoſcho eewehrojis: Romanowa eelâ pee nameem NNr. 48 un 46 ſehtas platſchi top tureti leelâ nekahrtibâ un pahrklahti netihrumeem; pee Nr. 44, kur atrodas lopu kautawa un deſu taiſitawa, ſehtas plazis pilns kauleem un atkritumeem un atrodas netihrakajâ kahrtibâ; pee Nr. 36 ſehtas plazis tapat nepaneſamâ ſtahwokli un iſ tur atrodoſcha lopu ſtala iſtek ſmirdoſchi netihrumi, kà ari lopi tur top neglihti apkopti. Uſ Suworowa eelas Nr. 42 un Romanowa eelas ſtuhra atrodas wahter-kloſets, kura aſſalietais nowads eetek taiſni drenaſchâ. Pee weena no mineteem nameem karajas teewôs pawadeends pee jumta pakahrti dakſtini, kuri bihſtami preekſch ſtaigatajeem. Uſdodu Maſkawas Ahrrigas 2. eezirkna priſtawa kungam, kertees pee ſtingrakajeem lidſekleem, ka mineto namu ſehtas platſchi top notihriti un man paſinot, kad apſihm. reſtorazijai dota atlauja ſchahdu water-kloſeti eetaiſit un kas apſtiprinajis tahdu nowada kanala planu. Beſ tam es juhtos peeſpeeſts wiſus priſtawu kungus darit uſmanigus uſ to, ka, neluhkojotees uſ iſlaiſteem noſazijumeem deenas pawehlês, ſehtas platſchu notihriſchana top iſdarita tikai loti gauſi, un ka ſchahs leetas uſraudſiba no polizijas puſes top iſdarita loti nepeeteekoſchâ mehrâ.

— Starp ziteem aiſſardſibas lihdſekleem, lai epidemija neiſplatitos, uſdodu eezirknu priſtawu kungeem, uſaizinat wiſus namu ihpaſchneekus, lai wini weenmèr turetu mahjâs deſinfekzijas lidſekkus, no kureem wiswairak eeteizami nedſehſti kalki un karbolſkahbe. Ar ſcheem lidſekleem arweenu deſinfizejamas atejas weetas, winu dobes, mehſlu kaſtes un uſ ſehtas platſcheem wiſi netihrumu nowadi.

— Starp ziteem ſchimbrihſcham nodomateem ſanitariſkeem lidſekleem dehl koleras epidemijas nowehrſchanas uſdodu eezirknu priſtawu kungeem noſazit, ka apkàrt ſtaigadameem tirgotajeem top aiſleegs pahrdot wezas lupatas un drahnas — un ſtingri uſ to luhkotees, ka ſchahda weſelibai kaitiga tirgoſchanàs uſ eelam tiklab kà namôs top nowehrſta.

— Papildinot deenas pawehli no 6. julija ſch. g., paſinoju man padotai polizijai, ka aiſleegums, pahrdot bumbeerus, ahbolus un pluhmes uſ tirgeem, ſihmejas tikai uſ weetejeem augleem un ne wiſ uſ pilnigi eenahkuſchamees no deenwideem, t. i. tiklab ahrſemem, kà Kreewijas deenwidus gubernam atweſteem.

Sakerts ſaglis. Nakti uſ 8. juliju ſlepenpolizijas preekſchneeks ar zitu polizijas agentu peepalidſibu apzeetinaja uſ pee Strehlneeku dahrſa atrodoſchas ſakrautas malkas platſcha kahdu zilweku, kas no Jelgawas polizijas top meklets, tamdèt, ka uſ winu kriht aiſdoms, ka tas noſadſis fabrikantam Weberim 5000 rbl.

Laupiſchana. Nakti uſ 10. juliju gorodowojs Nr. 236 noweda ſemneeku Kahrli Johanſonu, kurſch atradàs ſaſlimuſchâ ſtahwokli, Jelgawas Ahrrigas 1. eezirkna polizijas pahrwaldê, kur ſemneeks iſſkaidroja, ka Maſkawas Ahrrigâ, kahdâ dſehreenu pahrdotawâ nepaſihſtami zilweki winu peedſirdijuſchi un noweduſchi Jelgawas Ahrrigâ, kur tee winu aplehjuſchi ar kahdu ſchkidrumu, pehz kam tas ſaudejis ſamanu, — tad wini nolaupijuſchi winam 9 rbl. naudas un mehteli, 40 rbl. kopwehrtibâ. Iſrahdijàs, ka Johanſons bij ar kahdu ſchkidrumu ſagiſtets un winam tapa ſneegta ahrſtu palidſiba. Noſeedſneeki top mekleti.

Laupiſchana un apzeetinaſchana. Nakti uſ 13. juliju uſ Tronmantneeka bulwara trihs nepaſihſtami wihreeſchi un weena ſeeweete uſbrukuſchi atwalinatam apakſchkareiwim Kahrlim Leimanim, noſweduſchi to pee ſemes un nolaupijuſchi diwi ſudraba pulkſtenus ar kehdem un naudas maku ar 10 rbl. naudas. Ar gorodowoja Nr. 53 peepalidſibu diwi no ſcheem tehwineem un ſeeweete tapuſchi uſweetas apzeetinati. Wini uſdewa ſawa dalibneeka wahrdu, pehz kura top mekleti. Iſmekleſchana uſſahkta.

Peepeſcha nahwe. Induſtrijas eelâ, namâ Nr. 14 peemahjojoſcha atraime Sofija Tidrik, 63 gadus weza, 5. julijâ jutàs wiſu deenu neweſela un peepeſchi nomira ap pulkſten 11 wakarâ. Nahwes zehlons bijis, kà domajams, wezuma kaites wahjibas liga.

— 12. julijâ, Turgenjewa eelâ uſ trotuara tapa atraſts kahds ap 45 gadus wezs pee ſtrahdneeku kahrtas peederigs nepaſihſtams zilweks beſ ſamanas gulam. Winu noweda pilſehtas ſlimnizâ, kur tas wehl tai paſchâ deenâ nomira. Lihkis taps iſmeklets. Iſmekleſchana no teeſas puſes uſſahkta.

Paſchnahwibas mehginajums. 8. julijâ uſ I. Ganibu dambja, namâ Nr. 8 kalpodamà pilſone M. Sch., 21 gadu weza, ar paſchnahwibas nodomu eenehmuſe foſſora kauſejumu no ſehrkozineem. Wina tapa eeweetota ſlimnizâ, kur, pateizotees ahrſtu palidſibai, no winas dſihwibas breeſmas tapuſchas nowehrſtas. Kà Sch. iſteiza, tad wina gribejuſe ſewi nogalinatees par to, ka winas peederigee ar winu ſlikti apgahjuſchees.

Paſchnahwibas. Pee wezà Lehgerlauka Nr. 128, kahdâ ſchkuhni 11. julijâ tapa atraſts ſemneeks Jekabs Oſolinſch, 50 gadus wezs, pakahrees. Paſchnahwibas eemeſlis naw ſinams. Lihkis nodots iſmekleſchanas kambarim.

— 13. julijâ, meſchâ, aiſ Rigas kara hoſpitaleem tapa atraſts kahds ap 60 gadus wezs nepaſihſtams zilweks pee koka pakahrees. Dehl paſchſlepkawa peederibas iſpehtiſchanas, ſperti peederigee ſoli. Lihkis tapa nodots iſmekleſchanas kambarim dehl apluhkoſchanas.

Nelaimes gadijumi fabrikàs. Induſtrijas eelâ Nr. 7, Niedermeijera dſirnawàs 10. julijâ ſtrahdneeks Ludwikis Ahrens zaur paſcha neuſmanibu tapa aiſkerts no kemjuritena, pee kam winam ſadragaja labo roku.

— Nahkoſchâ deenâ, Baldones eelâ Nr. 1, Voormana un Herminghauſa atſlehgu fabrikâ plihſa kahda galoda, zaur kuras ſkabargam ſemneeks Eduards Gails, 13 gadus wezs, uſ weetas tapa nonahweis, kamèr diwi ziti ſtrahdneeki dabuja bruhzes galwâ un pee kahjam. (R. P. P. A.)

Saimneezibas padomi.

Saku atſargaſchana. Ja kahdu ſemes gabalu wehlas aiſſargat no ſakeem, tad tas jaapwelk ar ſiws lihmi (рыбный клей) mehrzetu walgu, un jopeeſtiprinà pee meeteem, pus pehdu augſtumâ no ſemes. P. Pļavinskis.

Kuſtonu apſardſiba.

Widſemes lopu aiſſtahweſchanas beedriba, kà iſ nupat iſlaiſtà drukatà pahrſkata redſams, pagahjuſchâ gadâ eenehmuſe 1926 rbl. 9 kap. un iſdewuſe 1393 rbl. 22 kap. un wehl nomakſajuſe 50 rbl. leelu paradu. Beedribas manta (nams, daſchadi rihki, ſprosti u. t. t., wehrtſpapirôs un ſkaidrâ naudâ) gada beigâs bijuſe 5622 rbl. 87 kap. leela. Beedribai ir tſchetras ſaru beedribas (Skrihwerôs, Dubultôs, Limbaſchôs, Wilandê).

Kugneeziba.

Kugneezibas ſabeedribas „Auſtras" kugu darboſchanàs junija mehneſi, pehz direkſijas ſinojuma domes ſehdê, 2. julijâ, bijuſe ſchahda: 3-maſtu ſchoners „Aurora", kapt. M. Diſchlers, 12. junijâ dewees zelâ ar ſahls ladinu no Mibleſbro uſ Teribersfas ſalinu un no turenes uſ Archangelu; barka „Kolumbus", kapt. P. Bauers, no Rigas ar koku ladinu brauzot, 24. junijâ eegahjuſe Liwerpulâ; 3-maſtu ſchoners „Auſtra", kapt. Laſis, kas no Rigas iſbrauzis ar ladinu uſ Garſtondoku, 18. junijâ gahſis garam Helſingerai; 3-maſtu ſchoners „Kurländer", kapt. Ertinſch, no Kronſtates uſ Grangmutu koka ladinu weſdams, 20. junijâ pabrauzis garam Helſingerai; no Grangmutas kugis noſraktets uſ Rigu ar alminu oglem par 4¼ mahrzinam ſterlinu par kihli; barka „Jupiter", kapt. F. Kagans, eenekmis Rigâ 295 ſtandartu koku ladina; wiſa fraktsnauda ap 390 mahrz. ſterl. (3900 rbl.); 3-maſtu ſchoners „Latawa", kapt. B. Oſolinſch, no Londonas brauldams, ar krihta ladinu, 23. junijâ eebrauzis Rigas oſtâ, kur pehz ladina iſdoſchanas, kugi wiszauri iſdrihwês; no Rigas kugis noſraktets uſ Papendrechtu (Holandijâ); wiſa fraktsnauda 4608 gulſchu (ap 3650 rbl.).

Lihdſ 15. julijam 1892. g. Rigâ atnahkuſchi 745 kugi un iſgahjuſchi 714 kugi.

Iſ muhſu weeſigàs ſadſihwes.

Jonatana beedr. Swehtdeen, 19. jul., pllſt. 5 p. p.: dahrſa balle.

Katrindambja dſeed. beedr. Swehtdeen 19. jul., plkſt. 2 p. p., Aleksandra dahrſâ: ſalumu balle.

Rigas Draudſ. pal. beedr. Swehtdeen, 19. jul., iſbrauks ſalumôs uſ jauko Ikſchkiles ſalu.

Pahrdaug. Latw. labd. beedr. Swehtdeen, 19 jul., iſbrauks ſalumôs uſ Mangalu ſalu Weiſs kga jaukajà dahrſâ. Nobrauks no Rigas plkſt. 12 deenâ.

Wakejas wehſtules.

J. Aſ. — L. „Ligo wakaru" newaram iſleetot; mihklu uſdewumu liktenis ſchaubigs.

J. D—e. — E. Nepehjam Juhſu wehlejumos iſpildit. Kogan muhſu laſitajiem ſajitu, ja fahktum neſt garus nekrologus par pilnigi priwatàm perſonam, kuras warbût ne ſawà pagaſtâ nebûs wiſpàr paſihſtamas?

Taiſn. — Kr. Nakſts ſanemts un to nodrukaſim, zik drihſ tik buhs eeſpehjams. Ari „Pilskalnu" zeram drihſumà iſleetot.

Lib. Tſchn. — K. Kà redſejat, iſgahjuſchâ numurà jau par to bija ſinots.

J. Auit. — L. Eeſahkums labs — zenſchatees tik tahlak. Uſ apſolitteem raſſteem gaidiſim.

Srm. — M. Pateizamees. Warbût muhs ari turpmak kahdàm rindinam apzeemoſat?

Wair. — W. Nakſti ſanemti — pateizamees. Red.

Deewkalpoſumi.

Swehtdeen, 19. julijâ 1892. g.

Jahna baſnizâ	pulkſten	9	mahzitajs	Treu.
„ „	„	2	„	Lange.
Gertrudes baſnizâ	„	½2	„	Treu.
Jeſus baſnizâ	„	10	„	Bergmanns.
Trihsweenibas baſn.	„	9	„	Fromms.
Pahwila baſnizâ	„	½9	„	C. Walters.
„ „	„	6	„	C. Walters.
Lutera baſnizâ	„	½9	„	Paulſchens.

No ahrſemem.

Wahzija. Waldiba iſlaiduſe pawehli, ka gar wiſu Pruhſchu-Kreewu robeſcha malu jaſper ſoli, lai koleras ſehrgu ne-eeweſtu Wahzijâ.

— Firſtu Bismarku wehl arween apmeklê leeli lauſchu bari, daſchadas beedribas un eeſtahdes, iſſazidami winam ſawu atſinibu kà ari lihdſjuhtibu par pehdejeem uſbrukumeem ſcham dſelſskanzleram no wina pretneeku puſes. Tà nupat ſchinis deenâs Bismarku Kiſingenê apſweizinaja ap 5000 perſonu leela deputazija, ſaſtahwoſcha no Deenwid-Wahzeeſcheem. Firſts ſawu runu beidſis, iſſaukdams augſtu laimi keiſaram, keiſara walſtei, reichstagam un ſaweenoto walſtju waldibai.

Auſtro-Ungarija. Auſtrijas waldiba nolehmuſe pamaſinat paſaſcheeru brauzeenu ſkaitu, ja kolera parahditos pee Kreewu-Auſtrijas robeſcham.

Franzija. Pariſê jau kahdu laiku atpakal parahdijàs kahdi ſlimibas atgadijumi, no kureem domaja, ka ta koleras ſehrga. Tagad nu ſcho otrdeen no Pariſes atkal peenahkuſchas ſinas, pehz kuràm Schartras ahrprahtigo namâ ſaſlimuſchi 42 zilweki ar Cholera nostrus, no kureem 20 jau nomiruſchi. Ja ſina iſrahdas par pateeſu, tad bihſtamais weeſis ſahk te arweenu wairak eeſaknotees.

— Komiteja preekſch Kreewijas truhkumzeeteju pabalſtiſchanas luhdſa Lubê, lai winſch greeſchotees pee leelakajàm krediteeſtahdem, ka taptu iſlaiſtas loterijas biletes par 1 miljonu franku preekſch truhkumzeeteejem Kreewijâ. Lubê preekſchlikumu peenehma, bet iſſazija wehlejumos, lai eenahkums no loterijas nahktu ari Franzijas truhkumzeetejeem par labu.

Italija. Etnas kalns wehl arween iſwerd ſchkidru kauſejumu, tomèr wairs ne tik ſparigi. Karalis Umberts nowehleja 20,000 franku leelu palidſibu teem, kuri zaur Etnas kalna iſwerdumeem krituſchi nelaimê.

Spanijà pehdejà laikâ ſkaiſtais dſimums ſahzis parahdit, ko ſpehj. Tà Pontiwedrâ ſchinis deenâs ſeeweetes ſazehluſchas pilnigu dumpi. Prot, tirdſneezes nebijuſchas meerâ ar uſlikto nodokli uſ uſtura prezem, kadèt padſinuſchas poliziju un iſpoſtijuſchas nodokku waldes kantori. Pehdigi ſchandarmeem laimejees duhſchigas ſeeweetes ſawaldit.

Portugalija atrodas loti ſpaidoſchôs apſtakliôs naudas ſinâ, tà ka jau bankrote klaht. Waldiba wiſadi nopuhlejas, lai kaut zik ſpehtu iſ kliſmam iſtapt ahrâ, kaut gan panahkumi deeſgan wahji. Tà nupat miniſtru preekſchneeks noturejis ſapulzi, kurâ peedalijuſchees tautas weetneeki un naudas wihri. Winſch ſapulzê iſſkaidrojis, ka doſchot preekſchlikumu, pehz kura wareſchot nomakſat wiſus tagadejos paradus un iſtruhkumu, tà ka newajadſeſchot taiſit klaht jaunus paradus. Drihſak winſch aiſtahſchotees no amata, nekà peelaidiſchot, ka ahrſemes waldibas uſnemas kontrolet Portugalijas naudas buhſchanas. Sawà laikâ ari Spanija un Auſtrija naudas leetàs bijuſchas tahdôs pat gruhtôs apſtakliôs, tomèr winu dariſchanàs ne-eemaiſijees neweens ſweſchneeks.

Seemeļ-Amerika. Iſ Pitsburgas ſino, ka tur kahds jauneklis eelauſees kahdas dſelſsleetawas direktora kantori un iſſchahwis uſ winu trihs reiſas, tad wehl winu eewainojis ar naſi. Noſeedſneeku apzeetinot iſrahdijàs, ka tas ir Kreewu Schihds, wahrdâ Bergmanis waj Bekermanis, 21 gadu wezs, pehz amata burtlizis. Winſch iſteiza, ka noſeegumu iſdarijis tadèt, ka direktoru turejis par ſtrahdneeku eenaidneeku. Bergmana mutê atrada diwas dinamita patronas, ar kuràm, kà domajams, winſch gribeja pats nenahwetees.

Telegramas.

Peterburgâ, 16. jul. Petrowkas un Popowkas zeemôs (Konſtantinogradas aprinkî, Poltawas gub.), uſ kureeni ſtrahdneeki no Kubanas apgabala eeneſuſchi koleras ſehrgu, lihdſ 12. julijam nomira 16 perſonas; tahlak neweens naw ſaſlimis. Uſ Kurſkas-Harkowas-Aſowas dſelſszela nomira 14 ſtrahdneeki, kas bija nahkuſchi atpakal no deenwideem, weetejeem eedſihwotajeem ſehrga naw peemetuſês. Pokrowas lauku draudſê (Orenburgas aprinkî) nomira 10 perſonas; pahrejôs apgabalôs, kur ſehrga ploſas, pehz pehdejeem ſinojumeem nomira pawiſam 1668 perſonas.

Peterburgâ, 16. jul. „Wald. Weſtn." iſſludina Wiſaugſtaki apſtiprinato miniſtru komitejas nolehmumu, pehz kura eekſchleetu miniſtrim pagaidam atlauts lihdſ 1. janwarim ſlehgt waj pawehlet ſlehgt uſ laukeem dſehreenu pahrdotawas nemeeru atgadijumôs, jeb ari ja tahs kaitigas ſemneeku turibas apſtakleem.

Berlinê, 28. (16.) jul. Aiſleegts iſ Kreewijas eeweſt jeb zaur Pruhſiju zauri weſt walkatas drahnas jeb weſchu, iſnemot weenigi tahs, kas paſaſcheereem peeder, tapat lupatas, augkus ſweeſtu, un ſeeru.

Pariſê, 27. (15.) jul. Miniſtrija nolehmuſe, ka aitas brihw eeweſt iſ Kreewijas uſ Frantſchu kugeem, uſ kureem atrodas kahds lopu ahrſts; kugeem japaleek juhrâ wismaſakais 7 deenas ilgi.

Sofijâ, 27. (15.) jul. Schodeen agri iſpildija nahwes ſpreedumu pee Milarowa, Aleksandra Karagulowa, Popowa un Georgijewa. Pee nogalinaſchanas bija klaht noſodito radineeki; wini mira duhſchigi.

Ihpaſchneeks un iſdewejs: Ernſts Plates.
Atbildoſchais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 16 іюля 1892 г.

Sludinajumi.

Luhdsu ercwehrot.

Slimneekus peenemu wisâs darba deenâs, bet **swehtdeenâs ne.**

Dr. med. O. Poetschke,

3 **Jelgawâ.**

Adwokats Stroinowskis

ziwil- un kriminal-leetâs ir runajams no pulkst. 8—10 rihtâ un no pulkst. 5—7 wakarâ

Wehwer-eelâ Nr. 6.

---

2 mebletas istabas

(isfkata uf Wehrmana dahrsu), preeksch weena jeb diweem kungeem, ir isihrejamas Elisabetes eelâ Nr. 75, kort. 10.

Wisadu metalu leetu

apseltischanu

un **apsudraboschanu** isdara ihsâ laikâ un uf apsinigako 8

J. Lugawins,

Kalku eelâ Nr. 1, eepr. Redlicha magasinai.

NB. Paschisgatawoti selta un sudraba **laulibas gredseni,** kâ arween dabujami.

Hilbrandta' galoschu magasina

pahrdod:

kurpes ar gumijas solem preeksch behrneem, dahmam un wihreescheem, sewischki lehti.

Kalku eelâ Nr. 38.

W. Andrejewska ahdu pahrdotawa,

Peldu (Zuhku) eelâ № 26/28,

peedahwâ leelâ iswehlê wisadas ahdas, kapat ari preeksch kurpneekeem un tirgotajeem beesas, stipras solu ahdas un wisadas pagatawotas kamaschas un ihstus Dubowa stulpes (ſchektes) un sahbaku galwas, kâ ari gatawus sahbakus loti lehti. 7

Daschadus desinfekzijas lidseklus, kâ:

karbolskahbi,
klorkalki,
desinfekzijas pulweri,
dselschu witriolu,
koku etiki,
terpentinu,
torfmullu

u. t. t., u. t. t.

peedahwâ

prowisors **Ph. Blechmans,**

Schalu eelâ Nr. 9, blakam Jakscham.

Pretubagoschanas beedribas darba kantoris,

Eekschrigâ, Jahna eelâ Nr. 10, apakschâ,

peedahwâ: **meesas drahnas** (wescha) preeksch kungeem, dahmam un behrneem, **gultas drahnas, dweelus, apkakins** (helskinus), **preekschautus, jakas, darba bluhsas, noschuhtus segus** (dekus), **aditas aubites un jakinas** no wilnas un kokwilnas, **schuhplu segus, masu behrninu eetinamàs sostas, lakatus, swahrkus, kapsekes** un **sekes.**

Kungu apgehrbi top sataisiti un no plankumeem tihriti un wescha wahrdi eerakstiti.

Kantoris ir atwèrts ik deenas no plkst. 9 preekschp. lihdſ plkst. 7 wakarâ.

Wilhelm Lange,

8, Teatra bulwari 8.

Leelakais

tapetu krahjums

no

eeksch- un ahrsemes sortem,

peedahwâ leelakâ iswehlê

par

fabrikas zenam.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, nupat tika gatawa un dabujama schahda grahmata:

Kutscheru-skola.

Pamahzischana ar sirgeem apeetees stali un uf bukas.

Preeksch

kutschereem un stalapuischeem sastahdita.

Ar 26 nobildejumeem.

Maksà 1 rbl.

Ernsts Plates.

R. L. L. B.

3-klasigà meitenu skola Rigà,

Avotu eelâ (Ключевая) № 29.

Jaunu skolneeçu peeteikşanas peeņemşu, no 3. augusta sakot, katru deenu no plkst. 10—12 preekşpusdeenas.

Peeteicotees japeenes: 1) krustama zime, 2) baku zime un 3) pedejâ skolas leeciba.

Uzņemşanas eksameni tiks notureti 10. un 11. augustâ.

Skolas preekşneeka veetà: **M. Rozenbergs.**

Reina 2-klasigà meitenu skola

Ahgenskalnâ, Kalnazeema eelâ Nr. 8.

Jaunu skolneetschu peeteikschanu peenemu ikdeenas no plkst. 8—11 preeksch pusdeenas. — Musturigàm skolneezem top skolas nauda paseminata. — **Mahziba sahksees** 7. augustâ.

Skolas preekschneeks: **Ad. Ahrgals.**

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000 rbl.**
Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000 rbl.**

General-agents: R. John Hafferbergs,

Rigâ Kungu eelâ Nr. 22.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.

Fabrikas sihme.

Selta un sudraba medalas.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba

J. Willms un beedr.,

Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu uf muhsu **rihsu-sterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêk mums eespehjams, ar katru eekschsemes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsu-sterkele** ir uf wisàm isstahdem Kreewijâ ar augstakàm miedalam tikuse apbalwota.

Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumà** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee

Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,

kolonial-pretschu pahrdotawa,

Schahlu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba

J. Willms un beedr.

Tirgoschanas nama „TZIN-LUN“

labakàs Kihnas tehjas noliktawa

no

„Kjachtas tehjas tirgotaju sabeedribas“.

Galwenais kantoris: **Sw. Peterburgâ, Newski prospektâ 5.** Nodalas: **Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 4, Jelgawâ, Leelâ eelâ Nr. 2.**

Peedahwà zeenitai publikai leelu iswehli labako **Kihnas tehju,** ari **kafeju** un **zukuru,** kuru muhsu tirgoschanàs nams sanem taisni is pirmàs rokas.

Us wehleschanos zenu rahditajus issuhta par welti.

Gases un uhdens wadu eetaises. Masgaschanàs eetaises.

Masgaschanàs galdus.

Peedahwà is sawa bagata krahjuma

tehja un **kafija maschinas,** **saftes** un **supas katlus,** **kaserofus** un **tehjas katlus,** **schelèjas** un **tuhku formas** u. t. pr.

W. F. Petersohn,

kapara-kaleju meistars,

Rigâ, leelâ Minz eelâ Nr. 4/6 Rigâ,

isgatawo

wisadus

kapara-kaleju darbus.

Twaika, gases un **uhdens krahnus** un **wentilus.** **Steeptas kapara, dselss un alwas truhbas** wisadâ leelumâ, pee tahm peederoschus **fitingus** un **fasona gabalus** u. t. pr., u. t. pr.

Klosetus un uhdens nolaischanas weetas. Uhdens notezeschanas wadus is mahla, tschuguna, dselss un kapara truhbam.

Lehti, labi un derigi!

Kà sewischki eeteizamus peedahwà

„Laferma“ sabeedriba

nupat kà isnahkuschos

papirosus

„Grafskija“, 25 gabl. 15 kap., 10 gabl. 6 kap.,
„Swet“, 10 „ 5 „
„Atlasnija“, 10 „ 3 „

kurus apgahdajot beedriba netaupija ne puhles, nedſ isdewumus.

Dabujami wisâs **kolonial-tirgotawâs** un

„Laferme“ sabeedribas noliktawâ,

Rigâ, Grehzineeku eelâ Nr. 26.

P. S. Top luhgts raudsitees uf to, ka banderole nebuhtu saplosita.

A. Schwartz'a, senak J. H. Ehmcke,

selta un sudraba magasina un darbniza,

masâ Jehkaba eelâ Nr. 3, Birschas tuwumâ, pretim S. Arenstamam (Schkuhnu eelâ), peedahwà sawu labi apgahdato

krahjumu

selta un sudraba broschas, aufkarus, roku sprahdses, kehdes u. t. t., par wislehtakàm zenam.

Ehdamkarotes, desertkarotes un **tehjkarotes** pahrdodu **pehz swara.**

Smehketaju kungeem

peedahwajam muhsu

jaunàs papirosu sortes

is labakàs **Turku tabakas** pagatawotas:

Mursala	100	gab.	1 r.,	25	gab.	25 k.,	10	gab.	10 k.
Wenoks	100	„	1 „	25	„	25 „	10	„	10 „
Baronskija	100	„	60 k.,	25	„	15 „	10	„	6 „
Ljubo	100	„	60 „	25	„	15 „	10	„	6 „
Nadeschda	100	„	60 „	25	„	15 „	10	„	6 „
Balkanskija	100	„	50 „	—	„	— „	10	„	5 „

un peedahwadami atgahdinajam muhsu **tabaku** no **48** k. mahrz. un dahrgaki, lihdſ **12** rbl. mahrz.

Mündela un beedra

tabakas un zigaru fabrika Rigâ.

Noliktawa: Kungu un Petera basnizas eelu stuhrî.

Manâ grahmatu un bilschu drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas

Jaunàs Widsemes

Dseesmu grahmatas

wisadôs eesehjumôs.

Ernsts Plates.

J. Jaksch & Co.,

Rigâ.

Wairumâ. **Zeetas zenas.** Masumâ.

Porzelana krahsoschanas un stikla graweschanas darbniza.

Leelakà iswehle un noliktawa

porzelana, fajansa u. kristala galda trauku.

Alfènide,

misina un laketas skahrda leetas, galda naschi, uhdens filteri, petrolejas lampas un bronsa apgaismoschanas artikeli, pulksteni, mušikas rihki un peederumi.

Nikela remontoires **pulksteni.**

Enkura pulksteni par 10 rbl.

Zilindra pulksteni par 8 rbl.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas schahdas grahmatas:

Wadons Latweeschu walodas mahzibâ

pagastu-skolam. Sastahdijis O. Platschs.

Maksà 20 kap.

Wezas modes

dseesminu- un singu-lihgsmibas, no H. Liewenthol. Diwi krahjumi,

katrs **maksà 20 kap.**

Wella asins, jeb pamahzischana pret brandwinu.

Latwiski no H. Blumberg. Ar astonàm krahsàs drukatàm bildem, kas rahda, kà zilweks zaur schuhposchanu war famaitatees.

Maksà 30 kap.

Weza Andreja mirschana.

Stahstinsch Kursemes wezeem laikeem par peminetschanu.

Maksà 5 kap.

Weena slepkawa dsihwesgahjums.

No R. Steinberg.

Maksà 10 kap.

Wezais swejneeks un wina suns.

Maksà 5 kap.

Ernsts Plates.

Satumu swehtkus

ar **dseedaschanu, deju un rotalam,** pee **ragu mušikas,** 26. julijà 1892. g., **Beberbeku mušchas lihzi,** isrihkos Pinku pagasta wezakais par labu spitaligam Andrejam Bittem.

Sahkums plkst. 2 pehz pusd., beigas plkst. 12 nakti.

Ee-ejas maksa: kungeem **40** kap., dahmam **30** kap., behrneem **15** kap.

NB. Ja leetainsch laiks, tad nedelu wehlak.

Uf laipnu peedalischanos eelûdſ

Isrihkotajs.

Печатать разрѣшается. Рига, 17 іюля 1892 г. — Рижскій Полицій-мейстеръ Подполковникъ Рейхартъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsts Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.